Kapelletjespad De Lutte - rondje Tankenberg

Auteur: Marycke Naber

Koepel op de Tankenberg, vijf kapellen, Mariagrot
Vanaf de bushalte R.K. Kerk loopt de route via een Mariakapel en de Paasberg naar landgoed Egheria met Erve Middelkamp, een onbemenst informatiecentrum, en de koepel op de Tankenberg. Vervolgens via landgoed De Wilmersbergen en drie Mariakapellen naar het kerkenbos, de Jozefkapel, de Mariagrot en de St. Plechelmuskerk in De Lutte.
Dit is etappe 26a van het Twentse Kapelletjespad (ruim 800 km!). Het begint in Borne en loopt via Noord-Twente naar Oldenzaal. Dan via Zuid-Twente terug naar Borne. Het pad kan als langeafstandswandeling worden gelopen, maar ook per etappe als dagwandeling. Van het Kapelletjespad is de wandelgids 'Twentse Kruistochten' afgeleid, met twaalf rondwandelingen, uitgekomen bij uitgeverij Gegarandeerd Onregelmatig.

Routebeschrijving

Bushalte De Lutte - rondje Paasberg (13,5 km)

NB Raadpleeg de openingstijden van de horeca en de dienstregeling van de bus!

- Ga vanaf de bushalte LA. Steek de Bentheimerstraat over (kijk uit!), ga LA en na ca. 30 m RA, Peulkespad, een asfaltpad.

Aan de achterkant van het eerste huis bevindt zich een Mariabeeld. De bewoonster van het huis, Liesbeth Segerink van de winkel aan de Bentheimerstraat, is een Mariavereerster. Zij besloot een van haar beelden hier een plekje te geven. Het beeld is in oktober 2006 in stilte ingezegend.

- Daarna wordt het pad halfverhard. Loop RD, langs het rustpunt op camping Sproakstee, ga aan eind scherp LA, een asfaltweg.

1. Ga de 1e weg scherp RA, Hoge Lutterweg, aan het eind van het verharde karrenspoor LA over de halfverharde weg.

- Ga vlak voor de boerderij RA, Steïpad, aan het eind daarvan LA (Duivendalweg). Loop na de boerderij RD door de voetgangerssluis in het houten hek en over het bospad.

2. Loop na het eind daarvan RD langs wandelpaal R46. Bij de bocht naar links is rechts een mooi uitzicht. Het bospad loopt over een aantal vlonders.

- Steek aan het eind na het klaphek de asfaltweg over en loop RD over het bospad. ('Opengesteld'). Ga aan het eind RA over het asfaltpad.

- Ga mee met de bocht naar links en al gauw schuin LA over het smalle pad. Na de bocht naar rechts loopt het evenwijdig aan het asfaltpad.

3. Ga na een lange vlonder over een beekje op de kruising LA door een voetgangerssluis. U bevindt zich op landgoed Egheria.

versiedatum: 17-10-2021

Het ligt op de flanken van de Tankenberg en de Paasberg en is gesticht door textielfabrikant Hendrik Ten Cate. De eerste letters van de voornamen (Egbert, Hendrik, Richard en Arnold) van zijn zonen vormen de naam van het landgoed. Sinds 1977 is de helft ervan in bezit van Natuurmonumenten.

- Ga aan het eind van het pad RA, een zandpad dat overgaat in een karrenspoor, dat uitkomt bij Erve Middelkamp.

- Het onbemenste informatiecentrum van Natuurmonumenten is voorzien van toilet en koffieautomaat. Ga LA over het erf en RD over de halfverharde weg.

4. Ga bij wandelpaal R35 RA. Na een open stuk met twee voetgangerssluizen volgen twee vlonders en een mooi beukenlaantje.

- Ga aan het eind RA over de asfaltweg. Bij een paar schuren maakt deze een haakse bocht naar links, Tankenbergweg.

- Na een boerderij ziet u aan de linkerkant de koepel op het hoogste punt van de Tankenberg, met een prachtig uitzicht.

Deze plek is omgeven door sagen en legenden. Op de achterwand van de koepel staat een tekst van de Romeinse geschiedschrijver Tacitus, die verwijst naar het heiligdom van de Germaanse vruchtbaarheidsgodin Tanfana. De tempel zou in het jaar 14 na Chr. zijn verwoest. Het is de vraag of deze op de Tankenberg stond.

Het oorspronkelijke zeshoekige koepeltje van rond 1840 raakte in verval en werd in 1955 herbouwd door de Twentse architect Jan Jans.

- Ga hier LA omhoog, ter hoogte van de trap naar de koepel LA door de opening in het hekwerk en loop over het pad achter de koepel langs.

- Volg het bospad tot het eind bij het klaphek en ga daarna LA, een zandpad met aan de linkerkant, verscholen achter een heg, huize Egheria.

De buitenplaats uit 1908 is in 1944 gebombardeerd, omdat de Duitse Ortskommandantur erin gevestigd was. In 1948 kwam er een nieuw landhuis voor in de plaats.

5. Ga bij de kruising LA, een karrenspoor. Loop bij het toegangshek van huize Egheria RD over het zandpad. Ga aan het eind RA over de asfaltweg.

- Steek aan het eind de voorrangsweg over en loop RD door de voetgangerssluis. Volg het pad door velden en bos, gedeeltelijk een beukenlaan.

6. Ga aan het eind LA over de asfaltweg (Daminksweg), aan het eind daarvan LA, dan de 1e weg LA, de Wijnbergen. De asfaltweg gaat over in een halfverharde weg.

- Bij de kruising gaat u LA, Rhododendronlaan 14. Ga in de bocht naar rechts RA door de voetgangerssluis. Volg de gele pijlen (bomenroute):

7. Ga bij de driesprong RA, voor Hotel Landgoed Wilmersberg LA over het kiezelpad, bij de driesprong schuin LA door de tuin van het hotel.

- Ga vlak na het begin van het klinkerpad LA. (Rechts bevindt zich het hotel-restaurant, met vanaf het terras een magnifiek uitzicht).

- Ga na de parkeerplaats RA over de asfaltweg, aan het eind LA, Kruisseltlaan.

- Lutterkerkpad naar rechts negeren. In de wijde bocht naar links staat aan de linkerkant een Mariakapel.

Deze is in het Lourdesjaar 1958 door vrijwilligers van de parochie gebouwd naar een ontwerp van J. Steijlen, gemeentearchitect van Losser. Opdrachtgevers waren de paters Missionarissen van Scheut, die hun tehuis op het Kruisselt hadden. Een groot deel van het gebied langs de Kruisseltlaan was in hun bezit. Toen de missionarissen van het Kruisselt vertrokken, werd het complex inclusief de kapel verkocht. Later is het perceel met de kapel voor een gulden overgegaan naar de buurt.

Het oorspronkelijke schilderij was een Maria van Altijddurende Bijstand, afkomstig uit de St. Plechelmuskerk in De Lutte. Nadat het was gestolen is het vervangen door het huidige dat Maria, Moeder van Smarten voorstelt. Het is afkomstig uit de nabijgelegen boerderij van Lenfert, erve Beernink.

In 2005 is een deel van het interieur van de kapel door brand, ontstaan door brandende kaarsen, vernield. Gelukkig dekte de verzekering de schade en kon het schilderij worden hersteld. Eind 2006 is de kapel opnieuw ingezegend. Vanaf het begin heeft mevrouw Lenfert vele jaren het onderhoud verzorgd, tegenwoordig wordt dat door de noaberschop Boavelshook gedaan.

- Ga daarna de 1e weg RA, Farwickweg. De eerste boerderij rechts is bovengenoemde erve Beernink.

8. Ga de eerste weg LA, Lutterkerkpad, blijf de asfaltweg volgen. Bij het eerste huis aan de rechterkant staat een Mariakapelletje in de tuin.

Deze werd naar eigen ontwerp en met eigen middelen in 2011 gebouwd door Henk Nijhuis voor zijn ernstig zieke vrouw Ine. Het beeld aan de straatkant is afkomstig uit Kevelaer, dat aan de kant van de woning uit een winkel in de buurt. Het 'Haan'nakkerskapelleke' is in maart 2011 ingezegend. Tot haar overlijden op 6 september 2012 heeft Ine steun gevonden bij Maria. Op die datum branden elk jaar de hele dag kaarsjes in de kapel, de overige dagen wordt 's avonds een lichtje ontstoken.

- Volg de asfaltweg met een bocht naar links. Fleerderhoekpad gaat over in Bavelsweg. Bij Erve Dalhoes op nr. 2, met een rustpunt, staat links een Mariakapelletje.

De grafsteen van de moeder van de eigenares is daar geplaatst nadat haar graf in Oldenzaal was geruimd. Het kapelletje zelf is gemaakt door de grootvader van de eigenaar. Eerst stond het in de tuin naast het huis, waar nu de trekkershuisjes staan.

- Ga meteen na het huis RA. Waar de asfaltweg overgaat in een klinkerweg gaat u RA over het halfverharde pad. U loopt via voetgangerssluizen door het kerkenbos.

Jarenlang trokken de katholieken op kerkelijke feestdagen in processie door het speciaal voor dit doel aangekochte kerkenbos, bijvoorbeeld op Sacramentsdag, de tweede donderdag na Pinksteren. Langs het processiepad bevonden zich enkele rustkapellen.

In Nederland is een tijdlang een verbod op processies van kracht geweest, omdat deze door drankmisbruik nogal eens uit de hand liepen. Alleen processies die al in 1848 bestonden werden nog toegestaan. De processies in De Lutte gingen gewoon door, aangezien de deelnemers tijdens de tocht niet op openbaar terrein kwamen.

9. Loop bij de kruising RD richting uitkijkpunt. Ga meteen daarna LA, bij de kruising LA naar de Jozefkapel.

Deze is in 2010 geplaatst langs het processiepad, in het kader van de renovatie van het kerkenbos. Onder anderen de zusters Franciscanessen uit Denekamp hebben een financiële bijdrage geleverd. De kapel is ontworpen door BLM Architecten BNA uit Enschede, grotendeels gebouwd door vrijwilligers van de Stichting Kerkebos en wordt ook door hen onderhouden.

Het beeld is afkomstig uit de tuin van het RK ziekenhuis Heil der Kranken in Oldenzaal. Op 1 mei 2011 is de kapel ingewijd door pastor Jacobs.

- Ga ter hoogte van de Jozefkapel RA, meteen LA langs de afsluitboom en meteen RA over het klinkerpad met zicht op de St. Plechelmuskerk en de Calvariegroep.

- Na een bocht naar links loopt u over de begraafplaats. Ga aan het eind van het pad RA.

- Links naast het pad staat een groot Mariabeeld bij het graf van de ouders van Elisabeth Segerink (vermeld bij het Mariabeeld aan het begin van de route).

- Loop bij de ingang van het kerkhof RA langs de Mariagrot.

Tegenwoordig worden er geen processies meer gehouden in het kerkenbos. De Lourdesgrot, in de jaren dertig gebouwd als een van de rustplaatsen, is er nog wel. De zitbanken zijn geplaatst bij het 200-jarige bestaan van de St. Plechelmusparochie in 2003. Het onderhoud wordt verzorgd door de kerkhofgroep.

- Loop langs de St. Plechelmuskerk.

Dit is van oorsprong een waterstaatskerk uit 1831, in 1930 verbouwd tot kruiskerk. Zie het informatiebordje. De kerk is overdag geopend. Rechts bevindt zich een Mariakapel.

- Voor de kerk bij de weg staat een beeld van de kardoes of helhond. Het volksverhaal daarover is op de sokkel te lezen. Loop LA terug naar de bushalte.

Praktische informatie

Heuvelachtig terrein, 65 % onverhard

Eten en drinken

Diverse horecagelegenheden in het centrum van De Lutte, o.a. Eetcafé Plexat, Dorpstraat 3, De Lutte, 0541-551350, eetcafe-plexat.nl
Rustpunt op camping Sproakstee, Hanhofweg 10, De Lutte, 0541-551446, campingsproakstee.nl
Erve Middelkamp, onbemenst informatiecentrum van Natuurmonumenten met toilet en koffieautomaat
Hotel Landgoed De Wilmersberg, Rhododendronlaan 7, De Lutte, 0541-585555, wilmersberg.nl

Overnachten
Trekkershut op camping Sproakstee, zie bij 'Eten en drinken'
Hotel Landgoed De Wilmersberg, zie bij 'Eten en drinken'
Trekkershuisjes Erve Dalhoes, Bavelsweg 2, De Lutte, 0541-552003, thomik.nl/html/ervedalhoestrekkershuisjes.htm

Openbaar vervoer
Buurtbus 593 De Lutte-Oldenzaal, halte RK Kerk (niet op zondag!) Uursdienst, laatste bus ma t/m vr begin van de avond, za in de middag (2018). Raadpleeg 9292.nl!
Regiotaxi Twente: 0900-1814, regiotaxitwente.nl. Minstens een uur van tevoren reserveren

Parkeren
Parkeerterrein bij bushalte RK kerk in De Lutte
Parkeerplaats bij Erve Middelkamp
Parkeerterrein bij Hotel Landgoed De Wilmersberg

Routebeschrijving, topografische kaart en GPS-track van deze wandeling vind je op Wandelzoekpagina: www.wandelzoekpagina.nl/wandeling/kapelletjespad-de-lutte---rondje-tankenberg/17391/. Reactie, opmerkingen en aanvullingen zijn welkom op Wandelzoekpagina.

In de wandelgids 'Twentse kruistochten' beschrijft Marycke Naber 12 rondwandelingen langs in totaal 112 kapellen en kruisbeelden. De wandelingen zijn min of meer afgeleid van het Twentse Kapelletjespad van ca. 800 km (in etappes van gemiddeld 15 km, die eveneens op de Wandelzoekpagina (www.naberpaden.nl) zijn gepubliceerd). De wandelgids bevat mooie foto's en interviews met vrijwilligers die de kapelletjes en wegkruisen onderhouden. De gids is in te zien en te bestellen op www.gegarandeerdonregelmatig.nl.